

Zo ver als het oosten is van het westen

‘Geef toe, je hebt nog nooit eerder onderwijs als dit gehad!’ Nog voor Matthan zijn vrienden zag hoorde hij hun stemmen. Het leek een intense discussie, maar ja, met koppige figuren als Elijah en Moshe kreeg je dat al snel.

‘Hij had zeker gezag,’ hoorde hij Moshe aan Elijah toegeven. ‘Maar ik weet het nog zo net niet.’

‘Wat? Bracht Zijn boodschap je overtuiging aan het wankelen?’ Davids stem klonk plagend.

‘Ik ben echt benieuwd wat Matthan ervan vindt. Jammer dat hij er niet bij kon zijn.’

‘We hadden hem mee moeten vragen,’ vond Markus.

‘Dat heb ik gedaan,’ hoorde Matthan David zeggen. ‘Maar hij had veel pijn. Ik denk niet dat hij het een hele dag had volgehouden.’

Even wist Matthan niet waar David het over had, maar toen herinnerde hij het zich weer. Gisteravond was David nog langsgekomen en had hij verteld dat er een nieuwe profeet in Kapernaüm was komen wonen. Een van de vissers had David verteld dat Hij morgen zou spreken op de berg en natuurlijk had David Matthan uitgenodigd. En toen was hij met dat smoesje gekomen, dat hij zoveel pijn had. Natuurlijk had hij pijn, maar het was meer omdat hij weinig behoefte had aan een profeet. Religie was niet aan hem besteed. Hij zag de blikken van zijn stadsgenoten wel, de vragen: Welke zonde heeft Matthan gedaan dat hij verlamd is? Niemand had hem daadwerkelijk de vraag gesteld, maar hij wist dat ze het zich afvroegen. Hij kon het hen wel vertellen, hij wist precies voor welke zonde de Eeuwige hem strafte.

‘Matthan, heb je zin in een visje?’ Elijah kwam als eerste de hoek om en keek hem opgetogen aan. ‘We hebben je zoveel te vertellen!’

‘Ik heb wel trek,’ antwoordde Matthan. Het was al uren geleden dat hij had gegeten.

‘We hebben geluisterd naar Jezus van Nazareth, ken je Hem? Hij sprak en ik heb echt nog nooit zoiets gehoord.’ Elijah bleef praten terwijl hij de draagbaar klaar legde.

‘Ah, Elijah heeft je al verteld over de nieuwe Messias?’ Moshe keek een beetje spottend, iets wat helemaal niet bij hem paste.

‘Is Hij de Messias?’ Matthan kon niet laten het te vragen. Vanaf het moment dat hij Elijah de naam van de profeet hoorde uitspreken was hij geboeid.

‘Als je Elijah moet geloven wel. De hele weg heeft hij gerateld en herhaald wat Jezus allemaal heeft gezegd,’ vertelde Markus. ‘Ik moet toegeven, wat Hij zei was echt vernieuwend. Vooral wat Hij vertelde over je bezorgdheid raakte me. Maar ook de manier waarop hij sprak, met gezag. Heel anders dan wat we in de synagoge horen.’

‘Ja, Hij maakte ook op mij indruk! Echt jammer dat je er niet bij was, Matthan. De volgende keer ga je mee.’ David sprak op een toon die geen tegenspraak duldde. ‘We zullen je alles vertellen wat Hij heeft gezegd.’

Markus en Moshe tilden Matthan van zijn slaapmat en legden hem op de draagbaar.

‘Lig je goed?’ vroeg Elijah.

‘Ja hoor.’ Matthan deed zijn best om luchtig te klinken, maar moest een zucht onderdrukken. Wat maakte het uit hoe hij lag? Hij voelde er toch niets van.

Onderweg naar de markt hoorde hij het ene na het andere wonderlijke verhaal over Jezus van Nazareth. Hoe meer hij hoorde, hoe nieuwsgieriger hij werd, ook al zou hij het niet toegeven. David haalde zijn beurs tevoorschijn toen ze bij de kraam van Jonah kwamen.

Jonahs jongste zoon, Andreas, vroeg niet eens wat hij voor hen kon doen, aangezien altijd dezelfde bestelling plaatsten.

‘Hoe is het, Matthan? Ik hoorde dat je weer veel pijn hebt.’ Andreas keek hem belangstellend aan en in de toon van zijn stem hoorde Matthan dat hij het vroeg uit oprechte interesse. Vaak als mensen hem vroegen hoe het ging, was dat meer voor hun eigen gemoedsrust dan dat het hun iets kon schelen.

‘Het gaat wel weer,’ antwoordde hij, stugger dan hij wilde. Het zat hem dwars dat Andreas wist dat hij pijn had, dat David het hem kennelijk had verteld.

‘Hebben jullie al over Jezus verteld?’ vroeg Andreas aan Matthans vrienden. Ze knikten enthousiast. ‘Weet je, ik denk dat Hij jou kan genezen, Matthan.’

Matthan fronste zijn wenkbrauwen. ‘Is Hij naast profeet ook nog arts dan?’

Andreas schudde zijn hoofd. ‘Nee. Maar je kent Hadassah, de schoonmoeder van mijn broer toch wel?’

‘Ja. Zij is toch degene met de koortsaanvallen?’ zei Elijah, voordat Matthan iets kon zeggen.

‘Niet meer,’ reageerde Andreas met een stralend gezicht. ‘Laatst had ze weer een koortsaanval. Simon heeft Jezus meegenomen naar het huis en toen heeft Hij haar genezen. Dat kan Hij ook voor jou doen, dat weet ik zeker!’

Matthan slikte moeilijk, het leek wel alsof er een visgraat in zijn keel was blijven steken.

‘O, nou ja ... misschien vraag ik het Hem wel,’ kreeg hij er uiteindelijk uit. Natuurlijk ging hij dat niet doen. Zijn verlamming was een straf van de Eeuwige en Die zou hem vast niet willen genezen, dus dan zou een van Zijn profeten het ook niet kunnen.

‘Ik heb nog meer gehoord over Jezus.’ Een paar dagen later zocht David Matthan alleen op. Meer nog dan de vorige keer dat zijn vrienden het over Jezus hadden voelde hij een vreemd soort hoop in zijn binnenste. Alsof dingen wel konden veranderen.

‘Wat dan?’

‘Hij heeft een melaatse genezen,’ vertelde David. ‘Dat vertelde Machla. Ze was er zelf bij.’ Matthan rolde met zijn ogen. ‘Wat deed jouw vrouw in een lepra-kolonie?’

‘Niets. Het was gewoon hier in de stad. De melaatse kwam naar hem toe en zei iets als: als U wilt, kunt U mij genezen. Toen raakte Jezus hem aan en zei: “Ik wil het, wordt gereinigd”. En op datzelfde moment was z’n huidvraat compleet verdwenen. Hij was één van z’n vingers kwijt en die ... die leek wel terug gegroeid te zijn.’ David werd steeds enthousiaster. ‘Ik denk dat Jezus jou echt kan helpen!’

Matthan schudde zijn hoofd. ‘De Eeuwige zal het Hem niet toestaan.’

David fronste zijn wenkbrauwen. ‘Geloof je nu nog steeds dat het een straf van Hem is? Hoe vaak moet ik het je nog zeggen, Matthan? De Eeuwige is niet geïnteresseerd in jouw zelfverwijt. Het was een ongeluk. Een noodlottig ongeluk op een verkeerd moment in je leven. Maar geen straf.’

‘Mijn vader is het niet met je eens,’ zei Matthan zwakjes.

‘Dan moet jouw vader de Geschriften van koning David eens goed lezen,’ zei Matthans vriend. ‘Hij schrijft: “Hij doet ons niet naar onze zonden en vergeldt ons niet naar onze ongerechtigheden.” En: “Zo ver het oosten is van het westen, zo ver doet Hij onze overtredingen van ons.”

‘Waarom lig ik dan hele dagen op bed of in een draagbaar? Als ik niet opstandig was geweest, was het nooit gebeurd!’ Matthan reageerde bozer dan hij wilde, maar Davids woorden hadden hem meer geraakt dan hij ooit zou toegeven.

David schudde zijn hoofd. ‘Je bent nu nog steeds opstandig,’ zei hij zacht. ‘Misschien is het belangrijker dat Jezus je hart geneest.’

De jongen in zijn droom klimt steeds hoger. Iedere stap is een uiting van woede tegenover zijn vader. Iedere keer als hij zijn vingers openhaalt aan de ruwe rotswand, hoort hij diens stem weer in zijn hoofd. "Nee, Matthan, je weet dat ik niet wil dat je in de wildernis speelt. Het is daar gevaarlijk, er zitten wilde dieren en er wonen rovers."

Hij kijkt eens naar beneden, zijn hoofd duizelt een beetje. Eigenlijk vindt hij het best wel spannend. Gelukkig is hij bijna boven en kan hij aan zijn vrienden vertellen dat hij de dapperste van hun vijven is. Matthan grijpt een uitstekende tak beet, maar voelt de rots onder zijn voeten afbrokkelen. Wanhopig zoekt hij steun, een uitstekend randje waar hij zijn voeten op kwijt kan, maar hij vindt niets. Met zijn volle gewicht hangt hij aan de tak, maar instinctief weet hij dat hij het niet lang volhoudt. Zijn vingers worden steeds gladder, maar hij probeert vol te houden. Waarom heeft hij nu niet naar abba geluisterd? Nogmaals zoekt hij steun voor zijn voeten, tot zijn opluchting vindt hij die. Hij laat de tak langzaam los en wil verder klimmen, maar verliest dan alsnog zijn grip ...

Zwetend werd Matthan wakker. Het voelde alsof hij rechtop in z'n bed zat, maar dat was hem al jaren niet meer gelukt.

'Matthan, wat is er, waarom schreeuw je zo?'

Verwonderd keek Matthan in het gezicht van zijn vader. 'Schreeuwde ik?'

'Ja.' Het klonk nors, maar veel anders was Matthan niet gewend. 'Als een beest dat naar de slachtbank wordt gebracht.'

'Ik ... eh ... ik droomde.' Hij slikte moeizaam. 'Over het ongeluk.' Meteen had hij spijt van zijn woorden, hij wist wat zijn vader nu zou zeggen.

'Het was geen ongeluk, dat weet je zelf heel goed Matthan. De Eeuwige straft de ongehoorzaamheid.'

Flarden van het gesprek met David kwamen naar boven. Zou het echt waar zijn? Kon de Eeuwige Matthans zonden vergeven? Maar hoe kon dat als het er iedere dag meer werden? Zelfs nu hij al zo lang verlamd op bed lag werden zijn zonden iedere dag meer. De sluimerende haat die hij voor zijn vader voelde, omdat die hem er constant op wees dat het zijn eigen ongehoorzaamheid was dat hij er zo bij lag. De jaloezie op mensen die wel konden lopen en het de normaalste zaak van de wereld vonden. En niet te vergeten zijn boosheid op de Eeuwige omdat Hij niet wat milder was geweest voor Matthan.

'De Eeuwige is nog barmhartig, Matthan. Want je bent nog in het land der levenden, misschien moet je daar eens wat meer dankbaarheid voor betonen.'

Matthan zweeg. In zijn hoofd bedacht hij wel tien dingen die hij tegen zijn vader kon zeggen. Als abba hem niet dagelijks wees op zijn zonden, zou hij het misschien kunnen opbrengen dankbaar te zijn. En als abba vroeger wat vaker aanwezig was geweest, zou hij misschien nooit de drang hebben gevoeld zich te bewijzen. Dan was hij nooit in dat ravijn gestort. Maar Matthan zei niets, abba wilde altijd het laatste woord hebben en wie weet hoeveel zonden hij tijdens een woordenwisseling nog zou toevoegen aan die hemelhoge berg.

'Matthan, je moet meekomen!' David, Elijah en Moshe kwamen tegelijk de hoek om gerend, al snel gevolgd door Markus. Matthan had liggen doezelen en hen helemaal niet aan horen komen.

'Ja, dat gaat ook echt lukken, zo!' reageerde Matthan sarcastisch en hij maakte met zijn goede hand een gebaar naar zijn benen. De droom van afgelopen nacht zat hem nog steeds dwars.

'We nemen je mee,' verbeterde David zichzelf. 'Waar is de draagbaar?'

Matthan maakte een vaag gebaar naar het huis. David en Markus verdwenen naar binnen. 'Wat is er gebeurd?' informeerde hij.

'Jezus is aan het preken. We willen jou bij Hem brengen, zodat Hij je kan genezen.' Zelfs Moshe was enthousiast, terwijl hij eerder had laten merken niet zo enthousiast te zijn over de profeet.

'O, laat dan maar zitten,' verzuchtte Matthan. Hoewel hij zichzelf de afgelopen dagen af en toe toestemming had gegeven om te dromen over genezing, ging hij echt niet naar Jezus toe. Wat als Die hem zou afwijzen, wat moest hij dan?

Moshe en Elijah schudden hun hoofd. 'Of je nu wilt of niet, we nemen je mee!' Zijn vrienden waren niet te vermurwen.

Niet veel later sprintten zijn vrienden door de straten van Kapernaüm.

'Rustig,' bracht Matthan uit. 'Als jullie nog harder lopen, val ik er zo nog af.'

'Natuurlijk niet,' zei David hoofdschuddend. 'Ik heb je goed vastgesnoerd.'

Matthan zuchtte. Waarom wilden zijn vrienden hem per se bij Jezus brengen? Zelfs de beste artsen in Galilea en Judea konden hem niet helpen, waarom zou een profeet dat wel kunnen? En als deze profeet was gezonden door de Eeuwige was het helemaal hopeloos, dat had abba hem vanmorgen nog duidelijk gemaakt.

Het was geen moeilijke opgave om het huis te vinden waar de rabbi preekte. Zelfs buiten stonden mensen te luisteren.

'Kunnen jullie aan de kant gaan, wij móéten erdoor!' zei David en hij probeerde mensen aan de kant te duwen. Maar niemand leek het op te merken.

'Laat maar!' zei Matthan boos.

'Niks laat maar,' zei Moshe. 'Wij brengen je naar Jezus toe. Hij is onze enige hoop.'

Toen hij die woorden uit de mond van zijn vriend hoorde, deed Matthan er het zwijgen toe, instinctief voelde hij dat hij er niets tegenin kon brengen.

'Hoe moet het nou?' verzuchtte David, na een aantal pogingen. De wanhoop klonk door in zijn stem.

Elijah wees al naar de trap aan de zijkant van het huis. 'Het dak. Als we een tegel loswrikken, kunnen we Matthan laten zakken. David, haal jij even wat touw?'

Matthan wilde alweer protesteren, wat een belachelijke ideeën hadden zijn vrienden toch! Maar hij wist ook dat ze koppig waren en dat hij beter kon afwachten wat er zou gebeuren. Het loswrikken van de tegel ging eenvoudiger dan Matthan zelf had gedacht. David kwam snel terug met touw en Elijah en Markus, beiden werkzaam als visser, wisten precies wat voor knopen ze moesten maken. Voor Matthan goed en wel in de gaten had wat er gebeurde, lieten zijn vrienden hem zakken.

Eerst hoorde hij maar één stem, maar naarmate de draagbaar verder naar beneden zakte, ontstond er geroezemoes. En toen keek hij recht in de ogen van Jezus. Zonder twijfel wist Matthan dat dit de rabbi, de profeet was waar zijn vrienden over verteld hadden. Het leek alsof de man dwars door Matthan heen keek. Hij had zich eerst willen verontschuldigen, maar nu hij de rabbi zag leek het wel alsof hij behalve verlamd ook nog stom was geworden. Zijn draagbaar had de grond geraakt. Jezus keek omhoog, naar het gat in het dak en de gezichten van Matthans vrienden.

De profeet zei niets, maar knielde bij Matthan neer. En toen kwamen de woorden die zijn leven veranderden: 'Zoon, heb goede moed, uw zonden zijn u vergeven.'

Een enkele seconde vroeg hij zich af of hij het goed had gehoord, maar de vrede die in zijn hart neerdaalde was onbeschrijflijk.

Het was even stil in het huis, maar toen begon het geroezemoes weer. Matthan ving de woorden 'godslastering,' 'zonden vergeven' en 'alleen God' op. Natuurlijk was het geen godslastering, het was echt waar. Matthans vrienden keken nog steeds gespannen, zouden ze Jezus' woorden niet hebben gehoord? Of wachtten ze nog steeds af tot Jezus hem zou genezen? Het maakte Matthan niets meer uit, zelfs al zou hij zijn hele leven nog verlamd op bed moeten liggen. De zwaarste last was weggenomen, zo ver als het oosten van het westen verwijderd was.

Het geroezemoes werd luider, nu greep Jezus in: 'Wat overlegt u in uw hart? Wat is gemakkelijker, te zeggen: Uw zonden zijn u vergeven, of te zeggen: Sta op en ga lopen?' Het werd weer helemaal stil in de ruimte. 'Maar opdat u zult weten dat de Zoon des mensen macht heeft op de aarde om de zonden te vergeven...' Nu verplaatste de blik van de rabbi zich weer naar Matthan. 'Ik zeg u: sta op, neem uw bed op en ga naar uw huis.'

Tranen sprongen in Matthans ogen toen hij kracht door zijn lichaam voelde stromen. Enkele mensen snelden toe om de knopen los te maken van de koorden waarmee zijn vrienden hem hadden vastgesnoerd. Hij bewoog zijn linkerarm. En voor hij goed en wel besepte wat er was gebeurd, stond hij op zijn voeten. Hij zette de een voor de ander. De menigte hapte naar adem.

'Dank ... dank U,' stamelde hij. Er was zoveel meer dat hij wilde zeggen, maar niet over zijn lippen kreeg. Maar hij zag aan Jezus' gezicht dat Die hem ook zonder woorden begreep.

Dit verhaal is gebaseerd op een bekende geschiedenis uit de Bijbel: Mattheüs 9. Ik ben er voor dit verhaal vanuit gegaan dat Mattheüs zijn Evangelie chronologisch heeft opgetekend, dus eerst hield Hij de Bergrede, vervolgens genas Hij Petrus schoonmoeder en later een melaatse, die door de stad liep en vervolgens de verlamde man die door zijn vrienden bij Jezus werd gebracht. Bij het lezen en herlezen van deze tekst sprongen de woorden van Jezus er steeds meer uit. Het is duidelijk dat de man bij Hem gebracht is omdat hij genezing nodig heeft, maar Jezus zegt als eerste: "Uw zonden zijn u vergeven." Toen ontstond in mijn hoofd het verhaal van Matthan die worstelde met zijn zonden en uiteindelijk door het geloof van zijn vrienden bij Jezus werd gebracht. In mijn verhaal hebben zijn vrienden ook het zaadje van geloof bij Matthan geplant door hem te vertellen Wie Jezus is.

*Dat is ook het thema van de landelijke actie: **Vertellen Wie Jezus is**. Het LCJ haalt geld op voor TWR zodat het Evangelie overal verteld wordt, zelfs op plekken die voor mensen moeilijk te bereiken zijn. Zodat iedereen hoort over Jezus, Die zonden vergeeft. Ook bijdragen aan deze actie? Maak dan een gift over via <https://tikkie.me/pay/LCJ/nSaABrZ75uM1qCKTA9ojdh>*

Meer informatie over de landelijke actie, kijk op www.24uursmarathon.nl of www.lcjactie.nl